

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semežiskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 130.

V Ljubljani, v soboto 9. junija 1894.

Letnik XXII.

Kaj bo z versko šolo?

Minister vitez Madejski je dne 21. mal. travna v zbornici izrekel mej drugimi te-le besede: „Ni prav, ker se ne vjema z dejstvi, pa tudi s stališča ravno tistih, ki se najbolj zanimljejo za vernost priljudski vzgoji, ni dobro, če se sedanjaj ljudska šola vedno razglašča kot ovira npravno-verske vzgoje“. Popolnoma v soglasju s temi besedami se je proslavljenje petindvajsetletnice šolskih zakonov imenovalo celo po uradnih glasilih „domorodno, patrijotično“. Če se gledé ljudske šole govori le o „zanimanju“ nekaterih za vernost pri vzgoji, potem seveda ni čuda, če se o verski šoli nikakor ne moremo sporazumeti. Tam, koder se vera in vernost ne priznava kot podlaga, kot jedini zdravi, naravni temelj vsi vzgoji, tam ne more biti mesta za katoličana.

Koder se taki nazori razvijajo glede ljudske šole, tam se o verski vzgoji na srednjih šolah in vseučiliščih niti govoriti ne more.

Zato je popolnoma v soglasju z zgoraj navedenimi besedami to, da se učna uprava vedno najkrčevitejše brani marijanskim kongregacijam za srednješolsko mladino. Te popolnoma verske zveze, ki imajo za namen pod vodstvom kakoga skušenega duhovnika nagibati k verskemu življenju mladeniče v najopasnejši dobi njihovega življenja, so potemtakem ravno tako, če ne še bolj nevarne, kakor kaka veleizdajška društva mej dijaki. Državna vzgoja hoče imeti vse zase in zato ne pusti svobode cerkvi, ki bi jo uprav najboljše in najuspešnejše mogla podpirati.

Umljivo nam je tedaj tudi, kako da je ministerstvo v odloku z dne 12. maja 1894, št. 2133 prepovedalo, po gimnazijah, realkah in učiteljskih pripravnicah

Rimskega katolika. Hudo mora biti, ker se morajo celo ministri vkvarjati s tem strašnim listom! V tem slučaju se vjema mnenje slovenskega naučnega ministerstva z mnenjem naših liberalcev. Kaj veže ta dva različna činitelja, ne maramo preiskavati; saj naši bralci brez težave sami zaključijo nujno iz tega sledeči sklep. Samo to povdarjamo, da je naš minister svojedobno govoril o „verskem radikalizmu“ in da se v boju proti ti pošasti kar sami po sebi združujejo vsi, ki imajo kaj drugega za absolutno, kakor Boga.

Tudi to žalostno dejstvo, da ne moremo ustanoviti niti akad. društva „Danice“ na Dunaju, je v zvezi z navedenimi stvarmi. Društvo za dvoboje, za pijančevanje, za vsakovrstna druga neravno družbi človeški in državi najboljša početja je brez števila. Bore katoliškega akad. društva, koder bi peščica katoliških slovenskih dijakov imela svoje zavetišče, pa ni mogoče oživotvoriti. Namestništvo, ministerstvo, državno sodišče in zopet namestništvo, — vsi so mu napovedali boj in seveda — zmagujejo.

Po vsem tem menda lahko rečemo, da nimamo verske šole in da smo čim dalje od nje. Saj bi se ne smeli skoraj dotakniti tega vprašanja. Resnica pa ostane za vsakega katoličana in tembolj za katoliške poslance, za katerih izvolitev se je po mnogih krajih v imenu verskih načel razburjalo ljudstvo, da je verska šola nujno potrebna in da vsak zamujeni dan v tem oziru mnogo škoduje. Zato preostaje le še vprašanje: ali je mogoče doseči versko šolo v Avstriji, in ž njo prodreti naše liberalne zakone, ali ne. — Če je mogoče, potem gorje tistim, ki te možnosti ne vresničujejo; če pa ni mogoče, čemu se potem toliko trudimo pri volitvah, čemu trosimo po nepotrebnem prepir in sovraštvo mej ljudstvo; saj ostane vse pri starem. V tem slučaju nam velja le dolžnost, da vsak po

svojih močeh vzgajamo ljudstvo, je izobražamo, je vtrijujemo v katoliški zavesti, dokler ne zavlada njegovo krščansko prepričanje tudi v javnem življenju. Ministri in poslanci in ustave in politične zveze preidejo; in zato ne more to biti vrhovno merilo našemu postopanju, Bog pa ostane in njegova resnica, kakor ostane tudi človek in kot posameznik, i v družbi, težeč po nji in v nji išoč svoje sreče.

Nove bombe.

Iz Rima, dne 5. junija.

Casniki pišejo in ljudstvo govori mnogo o obsodbi poslanca Giuffride; dobil je 18 let. Kakor se kaže, hočejo merodajni krogi strogo postopati proti agitacijam, ki so nevarne kraljevemu prestolu in zjedineni Italiji. Toda s temi sredstvi bodo le zavlačevali katastrofo, a preprečili je ne bodo, ako bodo le davke množili ter ljudstvo vzgojevali v brezbožnosti. Takoj po obsodbi imenovanega vodje sicilijanskih revolucionarjev pravile so si žlobudrove klepetulje, ki na vogalih prodajajo časnike, da je pripravljenih 18 bomb za 18 let, katero je vojno sodišče odmerilo Giuffridi. In res, takoj v četrtek dopoldne prestrašila je mnoge tretja bomba, ki se je razletela v jako živahni ulici od kolodvora proti Lateranu. K sreči v trenutku ni šel nikdo mimo in bomba je le tlak razkopala.

Večjih nemirov so se bali včeraj dne 3. t. m., ko so slavili obletnico ustave in Garibaldijev spomin. Na tisoče ljudstva se je zbralo že ob tretji uri na trgu „del Popolo“, na stezah in cesti gori do Pincija. Nad 30 društev se je zbralo z zastavami, večinom delavskih; med njimi so bili tudi tržaški izseljenci s trobojnico, s katere so viseli črni trakovi z napisom: „Trieste a Giuseppe Garibaldi“

LISTEK.

V malem mestu.

(Povest. — Spisal Sv. Huban Vajansky.)

(Dalje.)

IV.

Druzega dne sta se napotila naša prijatelja z doma. Žalostno je bilo pri Dežanovih. Starica ni imela miru, hodila je iz jedne sobe v drugo, v žalosti in zapuščenosti, katero je težko prenašala, je začela zračiti perilo, ribati, čistiti stare naslonjače, umivati okna. Najeti možje so zvalili iz kleti vse prazne vinske sode, izmili so je in če je bilo kaj treba, popravili. Tudi staro stiskalnico so morali pregledati in osnažiti, kakor bi bila trgateg pred durmi. Gospodinja je bila povsodi: tu je ukazovala, tu kregala, tu zopet sama s svojimi neutrudljivimi rokami pri delu pomagala.

V gornji sobici je pa bolehala na divanu Milka, na glavi je imela mrzel obkladek. Skrbna mati je večkrat prišla, da poteši svojo golobico. Zjutraj so poslali po zdravnika. Zdravnik, emancipovan žid, se je zavrtel večkrat na svojih krivih nogah, zahohnjal: „wenn die Dolores aufhören, werden sich die Schmerzen schon lindern“, predpisal recept in odšel.

Sosedinje rade pokažejo svoje sočutje. Dve ste prišle obiskat bolnico. Vsaka je trdila, da je imela pred toliko in toliko leti uprav tak glavobol. Jednej

je pomaglo, da si je obvezala glavo z makom zmešanim s strelnim prahom in z medom, druga pa je zopet trdila, da pomaga le: skuhati konopne glavice v jesihi, zavrelo precediti, zmešati potem z rumenjakom, pa izpiti.

O mladih ljudeh se je veliko govorilo v mestu. Kratiknotova je bila zares mlademu Dežanu naklonjena. Često se ga je nalašč spominjala pred Evfrozino, najstarejšo svojo hčerjo, zlasti odkar ni več zahajal k njim stotnik Kriehuber. Iz jeze bila bi dala hčer takoj prvemu prosilcu — češ: Kriehuber hodi zdaj k beležnikovim. Tam imajo „zeleno“ deklico, beležnikove sestre hčerko, Bog ve od kod, daleč z Moravskega! Kratiknotove jeza se je pa še povečala, ko so začeli tu pa tam v „rumeno-rudečih“ krogih govoriti, da je Kriehuber že zaročen z ono „zeleno“ Hanakinjo!

„No, nič ne dé — to je le sreča! Vojak — potepuh! To večno ciganjenje, pa ne daj Bog vojske! Moža ubijejo, ženi pa ostane cel kup otrok in revščina!“

„Pa, kje dobijo denar?“ Ali ima kakošnega strica tam na Moravskem? Kajti, beležnik nima — no, pa ona — na — puhnjena pavica! Kakor bi ne vedeli, da je bila prej šivilja — navadna šivilja! In zdaj — milostljiva gospa sem, milostljiva gospa tje! Pa veste kaj, Frau von Kratiknot, poštni sluga mi je povedal zadnjič, da ji je prinesel špice z Du-

naja — 150 goldinarjev je plačala samo za špice! Pri beležnikovih je navadno slovesno branje; stara gos se hoče s špicami nališpati. Vse častnike povabijo; da, celo iz N. pridejo mladi ljudje! Tako je trdila gospa Kralikova, pletoč široko nogovico. Ona je bila nekako pribočnica glavnega štaba.

„O, ljuba sosedinja, to je sumljivo! Zakaj vabijo ljudi uprav iz N. Tam je bila nekaj šivilja — haha! Stara znanca! Pa kakošna? Zdaj pa hoče igrati prvo ulogo v našem mestu! O, danes je zares svet malovreden!“

Zenske ste še marsikatero pikantno tajnost spravile na dan, nazadnje ste si še slovesno obljubile, naj ostane vse tajno. Pa ženske obljube — lanski sneg! Drug dan je šla po celem mestu govorica, da stotnik Kriehuber . . . itd. Nastala je nevihta. Tudi možje so se vtaknili v boj. Beležnik se je prijel s Kratiknotom v kazini, celo palice sta si kazala. Miroljubni meščanje so se vrgli mej razbesnele leve; nova tvarina za klepetavo „rumeno-rudečo rožo“ pa „krinolino“. V prepiru so prišle na svetlo še druge različne tajnosti: o podkupovanju, kako se primešava pesek v sol itd., itd. Vsaka v jezi objavljena tajnost je dala povcd novim razlagam, novemu klevetanju.

Kazina je cvela i na dalje, čeprav je bila po letu pičlo obiskana. V jedni sobani je bila okrogla miza, na nji več mažarskih in nemških časopisov.

Vseučiliščniki so se zbrali mnogoštevilno pred vseučiliščem ter grozno kričeč „Viva Garibaldi! Viva De Felice“ korakali na trg „del Popolo“ kjer so se združili z drugimi rogovileži.

Na trgu je bilo sicer na stotine državnih redarjev, toda poslušali so mirno smehljaje množico, ki je v jednomer klicala: „Viva i martiri del socialismo! Viva De Felice!“

Neki fotograf v obližju je bil razstavil sliko Giuffridovo; tu je bil krik, kakor sodni dan. Okolu 4. ure so drli na Campidoglio, magistrat, kjer je bil ovenčan Garibaldijev kip, katero so stražili stari Garibaldinci v rudečih srajcah in nekateri liberalni mestni odborniki. Tu je znani poslanec Bovio nagovoril zbrano množico, mlatil stare puhle fraze proti jezuitom, Vatikanu itd. ter poveljeval „junaka“ Garibaldija, ki se je bojeval ne le za svoj narod, temveč za prostost in bratovstvo vseh narodov, ki še trpé in ječe v sužnjosti nazadnjaštva! Naravno, da so mu razsajali burno ploskali.

Mejtem so vojaki in redarji zastavili vse ulice; nastala je grozna gneča in krik, dokler se ni množica razpršila po raznih ulicah. Zvečer je bila „girandola“ na Pinciju. Ker ima Italijan še nekaj starorimske krvi v svojih žilah, zato je naravno, da se je zbrala neštevilna množica radovednega ljudstva na trgu „del Popolo“ in v obližju. „Panem et circenses“, to je geslo lehkoživega Italijana. Mestni zbor je z dvema glasovoma večine dovolil 30.000 lir za umetelni ogenj, ki se je sinoči sicer posebno obnesel, toda: ali bi mestni očetje rimski ne storili bolje, ko bi se usmili tisočev beračev, ki stradajo in medle brez krila in strehe po mestnih ulicah, kakor da vržejo v zrak v jedni uri toliko svoto le za trenotje veselja! Večerne veselice sta se udeležila tudi kralj in kraljica.

Iz davčnega odseka.

Dunaj, 7. junija.

Davčni odbor lotil se je razprav o predlogih gledé preosnove obrtnega davka. Iz sprejetih paragrafov hočem navajati le one, ki so važnejši in katerih pomen je treba vedeti.

Da ima biti podvržen novemu obrtnemu davku v obče sleherni v državi obrt izvršujoči, je razumljivo, vendar so pa izvzeti od obrtnega davka: 1. vsa podjetja, katera so dolžna pokladati javne letne obračune, ker spadajo v drugo vrsto obdačenja; 2. prav tako službujoči, ki plačujejo davek od službarine; 3. gospodarstvo iz kmetijstva, gozdarstva in vrtnarstva, ker ima plačevati zemljiščni davek.

Niso pa izvzeti dohodki iz najetega lova in ribarstva, iz umetelnega vrtnarstva itd.

Od obrtnega davka sploh pa so oproščeni:

1. Mali najemniki kmetij, zemljišč, katera obdelujejo sami s svojimi otroci.

2. Perice, šivilje, katere delajo po hišah ali na svojem domu, pa brez pomočnic.

Tej nasproti je pa slaba velika, četverooglata, pri kateri se je pilo vino in klepetalo. Tu so kaj strogo presojevali, zlasti kar je bilo spojeno z imenom Slovan. Gorje človeku, katerega je obsodil ta nezmočljiv areopag!

„Ste-li že zvedeli, gospod; mladi Dežan se je že vrnil pa ostane doma na kmetiji.“

„Norčije“, odgovarjal je jezno nadlovec, glava kazine, „mladi je uprav tak panslavist, kakor je bil njegov oče; za take tu ne maramo, naj le gre drugam; taki potepuhi so nevarni!“

„Lepo posestvo ima — sedaj nese pol drug tisoč, ako si ga pa sam obdeluje, prinaša še več.“

„Pa njegova sestra! Omoži se in posestvo se razdeli.“

Tako so skrbeli nevošljivci iz kazine za Dežanov kruh.

„In potem, vsaj se sam lahko oženi . . . začul sem, da zahaja h Kolesarjevem.“

O, iz te moke ne bode kruha! Imetja je sicer dovolj, pa dolgovi —

„Kaj, Kolesar, da ima dolgove?“

„Pa še koliko! Nič ni njegovega, vse imajo židje v rokah! In pri židih rastejo dolgovi kakor gobe po dežju.“

„Pa še neki vetrenjak je prišel z njim, ki je baje zasmehoval celo župana! Tega kmalu naučimo! Vprašali ga bomo, če ima potni list! . . .“

„O, ni jih več! Škoda, pokazala sta že pete

3. Dohodki malih kmetovalcev, če so le začasni, torej ne stalni (n. pr. vožnje kamnja, peska za stavbišča itd.).

4. Domača obrtniia.

5. Privatno poučevanje n. pr. dijakov itd.

6. Postranski dohodki sploh, če ne presegajo svote 30 gld.

7. Vse osebe, katere izvršujejo kako malo obrt le v namen, da si sploh zamorejo najpotrebnejši živež prislužiti (n. pr. pletenje itd.).

Zelo pomenljiv je § 5., po katerem zamorejo ubožni obrtniki, ki izvršujejo svojo obrtnijo brez pomočnikov, ali vsaj ne z več kakor z jednim pomočnikom ali vajencem, za jedno leto biti popolnoma oproščeni od obrtnega davka in se jim, če ubožnost dokažejo s spričevali (županstva ali župnega urada), oproščanje ne sme odreči.

Zgodi se lahko, da zadenejo obrtnika nesreče, bolezni, pogrebi, zgube, pogorišča itd. Pravično je tedaj, da se taki nesrečni obrtnik oprosti davka, ker se ima dovolj boriti, da preživi sebe in svoje ter tako obvaruje občino, katerej pripada, stroškov za njega in njegovo rodbino.

V § 11. sprejel je odbor, da se obrtni skupni davek na vsaki dve leti zviša za 24 odstotkov, ne pa za 48 odstotkov, kakor je vlada zahtevala. Vlada je namreč izračunala, da se v vsakih dveh letih toliko novih obrtnij zgodi, da se more večjih dohodkov iz obrtnij nadejati vsaj 48 odstotkov za dveletno dobo, in napravljale se bodo davčne napovedbe skupno za dve leti naprej. Odbor se je protivil temu, dokazujoč, da ni čuda, če je vlada tak račun napraviti zamogla, ker le predobro je znano in številke iz predloženega vladnega računa kaj jasno kažejo, kako ogromno so narasli obrtni davki v poslednjih štirih letih, to pa vsled silno ostrega stopanja pri odmerjanju obrtnega in dohodarinskega davka. Vlada se je udala zahtevi odborovi in znižal se je tako naraščajoči odstotek od 48 odstotkov na polovico.

Najbolj pa se je § 12. vladnega načrta predelal.

Po vladnem načrtu bi se obrtni davek odmeril na podlagi posebnih tarifov in vsi obrtniki, največji kakor najmanjši, bili bi združeni v jedno skupino. Temu so se uprli zastopniki osobito velikih obrtnij in izvoljeni pododsek je z večino glasov zavrgel vladni tarif, zato pa sklenil, da se razvrstijo vsi obrtniki v štiri razrede, in sicer spadajo v prvi razred vsi obrtniki, ki plačujejo več kakor 1000 gld., v drugi razred, ki ne plačujejo nad 1000 gld. ali vsaj 150 gld., v tretji razred, ki manj od 150 gld., ali vsaj 30 gld., v četrti razred, ki pod 30 gld. obrtnega davka.

Vsak razred bo za-se sestavljal svojo davkarsko zadrugo in imel davčno svoto, odmerjeno mu od osrednje davčne komisije, razdeliti med svoje sovrstnike.

Ker sem v spisih o davčni reformi v lanskem letu o tem svoje stališče jasno razložil, opustim

potepuha! Beračita baje pri neumnih panslavistih za panslavsko gimnazijo; pa je ne smejo —!“

Tako je šlo vedno, celo leto. Nastale so zopet pričakovane počitnice — dijaki so se vrnili v rojstni kraj. Kolesarjev sin, ki je šel še kakor Vladimir v Požun, se je vrnil že kakor Aladár. Zaman je bilo vse očetovo upanje, da se poboljša. Ni se poboljšal, marveč se je navadil nositi monokl na levem očesu in žvižgati popevke iz Ofenbahovih operet. Sin revnega kmeta se je pa vrnil z odliko, z ljubeznijo k svoji materinščini, čeprav ni dobival od doma nobene podpore . . .! Tako je pri nas!

Dežanova hiša je zopet oživila. Prijatelja sta se vrnila iz dolgega popotovanja. Stara mati je imela seveda zopet veliko dela, ko je prišel sinko domov! Pa kako je od solnca opaljen! Kako je močen in krepak!

Milka, blede in zmučena, je pozdravila brata in njegovega tovariša s tihim, radostnim usmevom. Karol je videl na Milčinem obrazu glodajočega črva . . . Smilila se mu je dobra dušica! Rad bi bil ostal, pa dolžnost ga je klicala domov.

„Jutri odidem, Milica,“ rekel je Karol pri sovesu. „Ali hočete da odidem pomirjen? Dajte mi svojo roko in srce!“

Milka je stala kakor kip.

Brez odgovora je odšel Karol. Na listek mu je napisala v slovo samo tri besedice: „Pridite v jeseni.“

(Dalje sledi.)

sleherno oceno in omenjam le, da je odbor predlog pododseka z veliko večino sprejel; le 3 člani odbora so izjavili se proti in si pridržali prosto glasovanje in postopanje o tem paragrafu v državni zbornici.

Za I. in II. razred veljala bodo okrožja, kakoršna obsegajo trgovinske zbornice, za III. in IV. razred pa se odločijo kot okrožja: mesta z več kakor 20 tisoč prebivalci in politični okraji. Vendar pa je finančnemu ministru prepuščeno, da sme tudi mesta, z manj od 20 tisoč prebivalstva, ako se v njih nahaja močno razvita obrtniia, določiti za samostalna okrožja.

Uvrščenje v posamezne davčne zadruge določuje davčni urad I. instance. Proti uvrščenju more se dotični obrtnik pritožiti pri deželnem finančnem ravnateljstvu.

§ 16. določuje delokrog obrtnim davčnim komisijam, ki obstoji iz predsednika in gotovega števila članov, katero število določuje finančni minister, ki imenuje polovico članov, drugo polovico članov pa imajo izvoliti obrtniki iz dotičnega obrtnega razreda. Predsednika komisiji zbira finančni minister.

Toliko predsedniku kolikor vsem članom izvoliti se imajo tudi namestniki, ki se pokličejo v komisijo, ako je dotični komisijski član zadržan.

§ 18. določuje, da se ima za vsako deželo sestaviti obrtno-davčna deželna komisija, ki ima veljati tudi kot prizivna oblast. Število deželnih komisij določuje finančni minister, polovico imenuje on, drugo polovico članov pa imajo izvoliti deželni zbor iz vrste obrtnikov.

Nadaljni § 19. določuje, da imajo obrtniki I. in II. razreda izvrševati volilno pravico direktno, to je, oni se zbero na sedežu trgovinske zbornice in izvolijo svoje zastopnike pod nadzorstvom cesarskega komisarja.

Obrtniki III. in IV. razreda, če so v mestih z več od 20 tisoč prebivalcev, izvršujejo svojo volilno pravico tudi direktno in v tem slučaju vodi dotično volitev občinski mestni urad. V vseh drugih slučajih torej v manjših mestih in po deželi sploh pa volijo obrtniki indirektno to je, oni najprej izvolijo volilne može, ki potem na sedežu okrajne politične oblasti izvolijo dotične člane v obrtno-davčno komisijo. Prvotna volitev vrši se na sedežu davčnega okrajnega urada. Obžalovati je, da se prvotne volitve ne vrše doma v občini, kakor je bilo prvotno nameravano in se je dalo doseči le to, da se zamore tudi pismeno oddati glasovnico, katero verodostojno podpiše k volitvi opravičeni obrtnik, jo zapečati in odpošlje na volilnega komisarja.

Izvoljen sme biti le oni, ki je dopolnil 24 leto starosti in je sploh neomadeževanega značaja.

Izvolitev sme odkloniti oni, ki je že 60 leto starosti dovršil, ali izkaže verodostojno svojo bolehnost; tudi smejo odkloniti izvolitev v davčno komisijo člani državnega in deželnega zbora, kakor tudi oni, ki so že 4 leta sodelovali v taki davčni komisiji, vendar so ti le za dobo nadaljnih 4 let oproščeni.

Komisija izvoljena je za dobo 4 let. Po preteku vsakih 2 let izstopi polovica komisijskih članov in izvršiti se ima nadomestilna volitev. (Dalje sledi.)

Volitev župana v Gorici.

Iz Gorice 6. jun.

Menil sem, da Vam pošljem poročilo o izvolitvi novega župana že v soboto 2. t. m. in sicer ako bi bili izbrali Slovence, bi Vam bil brzojavil. Ali niti danes ne morem podati imena očeta župana in matere županje. Gorica je zdaj brez glave in nič ne vemo, kedaj nam jo zopet nasadijo.

Kakor znano je stari g. vit. dr. I. Maurovich odložil županstvo in kmalu potem naznanil, da ne more biti več starešina. Mož je moral to storiti, ker je že pri zadnji volitvi povedal, nam dolgo županil ne bo. G. Maurovich je osobno jako prijazen človek, govori za silo precej hitro slovenski in tudi rad s Slovenci. Bil je kot zdravnik svoje dni na glasu za prvega zdravnika v deželi in je še zdaj o notranjih boleznih vešč, da se mlajših ne boji. Kot zdravnik je bil znan tudi Slovincem in imetnišim družinam dober znanec.

Od kar je župan (1878) je malo več vršil zdravniško prakso, ker ni več utegnil in tudi mu ni bilo več potrebe. K prijateljem še zahaja.

V verskem oziru pravijo, da je tak, kakor večina zdravnikov, če prav je ravno z duhovščino in redovniki najbolj prijazen in vslužljiv.

Zdaj je v odboru za novo cerkev Sreca Jezusovega. Adreso na Leona je sam poravnal (okolo 600 gld.)

V narodnem oziru je dr. Maurovich Italijan, s kojim se da govoriti. Tako seveda tudi v deželnem zboru. Italijanski stranki je ravno radi tega neljub in če tudi ga ne marajo poslati, bi vsaj radi videli, da bi sam šel. Zeliyo si moža odločnega in brezobzirnega, ki bo znal italijanstvo bolje organizovati. Zadnji „Corriere“ ga hvali in se spoštljivo poklanja — odhajajočemu.

V gospodarskem oziru je povedati, da se je vedno skrbelo za olupljanje mesta, kakor je Gorica res čedno mesto, ali dolgov se ni poplačalo, marveč so ti rasli od leta do leta kakor po drugih mestih. Bil je pa že nekaj časa v nasprotju z večino starešinstva, ki je želela vpeljati vžitinski davek, kojega si pa res ne želimo.

Kakor povsod v politiki je tudi tukaj osebno nasprotje velike važnosti.

Osební zoperniki dr. M. so vit. Catinelli, Jacobi in dr. Izlivali so vsaj žolč v „Rinno-vamento“, ne da bi dr. M. kedaj ni besedice odgovoril. Catinelli pa je posebno zdaj agitaval proti novi izvolitvi dr. M. in za dr. Venutti-ja. Slovenci poznamo vit. Catinellija, ker smo ga nekda podpirali, kakor smo sploh vedno ročni, ako je treba sladkobesednemu in denarnemu tujcu pomagati, svoje pa pobivati.

Prav je, da Slovenci nimajo več z njim posla, ali ni prav, da slovenski listi odpirajo predale osobnim napadom, ako bogati gospodje plačajo.

Veliko volilcev (tudi nekaj odličnih Slovencev) je podpisalo prošnjo, naj bi sl. starešinstvo izbralo zopet vit. dr. M. za župana.

Toda zastoj. V sredo so volili za poskušnjo; od 24 glasov je dobil odvetnik dr. Venutti 20 glasov. V soboto je imela biti volitev. Ali ni je bilo. Volilci so se zastoj sešli. Zapazili so formalen pogrešek v vabilu in odložili volitev, kakor razlaga židovski „Corriere“. Drugi pa pravijo, da so se starešine premislili, ker so dobili iz Trsta migljaj, da dr. Venutti ni „persona grata“ vladi. — Tudi je res, da ima dr. Venutti preveč sorodnikov v starešinstvu.

Tako hi se utegnilo zgoditi, da bodo dr. Maurovich-a še prosili, naj zopet sprejme županstvo in v treh letih se potem že pozabijo mladostni grehi dr. Venutti-ja. Vlada v Trstu je jako pozabljiva, kar je prav, ker sicer bi ne živela onega miru, ki je svojstven zaslužnim in vplivnim avstrijskim politikom.

Naj pa nikdo ne misli, da je izvolitev načelne važnosti. Sistem ostane liberalen ko do zdaj, ki pomeni napredek italijanske narodne misli.

Po sili je zdaj dr. Maurovich prevzel zopet začasno županovanje. Slovenci pa le gledamo in zabavljamo. Nam ni sile.

O železnicah.

Govor gospoda poslanca Mihe Vošnjaka v državnem zboru dne 31. maja 1894.

Visoka zbornica! Predležeci načrt med drugim nam za gotovo obeta dovršenje že pred kacicm četrstoletjem v tej visoki zbornici razpravljane tako važne zveze Zeltweg - Dolenji Dravograd po Šaleški in Savinjski dolini v Celje in dalje do hrvatske meje, in jaz ne morem, da ne bi danes omenil, da imamo zahvaliti sedanjega trgovskega ministra grofa Wurmbanda za sedanje ugodno stanje te prometne zadeve.

On je kot deželni glavar štajerski pripravil predpogoje za že dodelani del Celje-Velenje, za tranzitno progo Zeltweg - Celje in za zgrajenje delnih prog Zeltweg-Volšberk, Dolenji Dravograd-Velenje in Št. Jurij-hrvatska meja, pri čemer moram posebno naglašati, da se je grajenje železnice Celje-Velenje izvedlo brez vsake državne podpore.

Kar se tiče važne zveze Zeltweg-Dol. Dravograd-Celje Grobelno do hrvatske meje in tamošnje zveze s hrvatskimi železnicami predloženi načrt popolnoma izpolnjuje svojo nalogo. Toda, gospoda moja, nova in zagotovljena tranzitna proga Zeltweg-Velenje-Celje zahteva pa najnujnejše, da se zgradi zvezna proga iz Savinjske doline na postajo že v državnem obratu se nahajajoče železnice Ljubljana-Kamnik.

Jaz sem v tej visoki zbornici pa tudi v železniškem odseku že večkrat opozarjal vlado na potrebo zveze savinjske železnice s Kamnikom, in sicer pred vsem zaradi tega, ker bi se s tem bodoča

proga Zeltweg-Velenje spravila v direktno zvezo s kranjskimi železnicami nahajajočimi se v državni upravi in vsled pešne pogodbe Ljubljana - Divača tudi z istrskimi državnimi železnicami, da celó v državnoželezniško zvezo s Trstom. Pa tudi okoliščina, da se vojaški oziri zahtevajo, da se napravi iz Celja v Ljubljano zveza, nezavisna od nevarnosti Savske ozke doline od Zidanega Mostu do Ljubljane, je za-me važen povod, da moram priporočati, da se zgradi zvezna železnica od primernege mesta savinjske železnice v Kamnik. (Dobro! Dobro!) Ker pa, kakor mislim, da sem dokazal, pred vsem državní interesi zahtevajo, da se zgradi taka zvezna železnica, zato mislim, da bi v tem posebnem slučaju visoka vlada morala storiti prve korake za njeno grajenje. (Prav res!) Zaradi tega si usojam staviti sledečo resolucijo:

„Visoka vlada se pozivlje, da dá po vladnih organih napraviti projekt direktné železniške zveze kamniške postaje s primernim krajem celjsko-velenjske železnice, in potem, kakor hitro je mogoče, predloži visoki zbornici konkretne predloge o zgrajenju te zvezne železnice.“

Končavam s prošnjo, da visoka zbornica vsprejme mojo resolucijo. (Živahno odobravanje. — Govorniku častitajo.)

Pismo dr. A. Starčevica Mažarom.

Iz Zagreba, 3. junija.

Kakor je znano, bila je k zadnjemu pobratimstvu med Hrvati in Mažari v Budimpešti, pozvana tudi hrvatska opozicija, ki se pa ni hotela udeležiti te svečanosti iz tehtnih razlogov, katere mora vsak rodoljub odobravati. Že na skupščini v Zagrebu, ko se je razpravljalo o tem izletu, izjavila je opozicija svoje razloge, zakaj se ne more izleta udeležiti, in zastoj se je poslanec Crnković trudil, da pregovori opozicionalne poslance za svoj predlog. Ali spodletelo mu je. Odgovora opozicionalnih poslancev v dotičnej skupščini pa ni smatral vodja stranke prave dr. Ant. Starčević dovoljnega, in da razjasni tako stališče svoje stranke nasproti Mažarom, napisal je omenjeni vodja predsedniku ogerskega zbora dolg list, v katerem točko za točko navaja odnošaj Hrvatov proti Mažarom in kako je ves ta sestanek le neka sleparija, s katero se hočejo zamazati svetu krivice, ki se godé hrvatskemu narodu od strani mažarske vlade. Kadar bodo Mažari smatrali hrvatski narod čisto ravnopravnopravnim z mažarskim in sicer v vsakem pogledu, še le tedaj more nastopiti sporazumljenje med obema, poprej pa ne. Hrvatski uradni list se je radi tega lista silno spodtikal nad Starčevićem, češ da je on pred stranim svetom osramotil narod hrvatski, ker se je na dveh mestih zares ostro izrazil o ravnanju Mažarov nasproti Hrvatom. Mi pa menimo, da bode to ravnanje starega vodje, le opozorilo druge narode na krivice, ki se godé Hrvatom, kakor se je svet prepričal tudi o najnovejih krivicah, ki se godé Rumunom na Erdeljskem „Narodne Novine“ morda mislijo, da je treba krivice mažarske na lep način prikriti, kajti to je po njihovem mnenju uglajenost in naobraženost, da se svojemu sovražniku klanjamo. To je pa po našem mnenju znak slabosti in podlosti. Omenjeni članek v „Narodnih Novinah“ je vzbudil mnogo nevolje celo med trezno mislečimi, posebno pa med mladežjo vseučiliščno, ki se je uradnemu listu radi tega osvetila s tem, da je omenjeno številko pred samo redakcijo javno spalila. „Narodne Novine“ se sicer iz tega čina mladeži norčujejo, ali se iz vsega vidi, da jim je vendar le ta zadeva neugodna.

Zdaj se je oglašil proti dr. Ant. Starčeviću tudi poznati mažarski etnograf Vambéry, ki že več let išče sorodnike Mažarom, ali jih še zdaj ni našel, kajti njegovi spisi se protivijo zgodovini. Tako on tudi trdi, da so Mažari našli na Ogorskem še Obre, kateri so pa že zdavnej poprej bili pokončani in njihova vlast uničena po Slavenih, kar Starčević čisto dobro dokazuje. Tudi ni istina, da bi bili še le mažarski naseljenci dali današnji Ogerski ime, marveč so se prebivalci današnje Ogerske davno pred prihodom Mažarov zvali Ogri (Hungari) in sicer ne samo en del prebivalstva nego vsi tudi Slaveni in celo večkrat tudi Hrvati. In ta naslov je še danes edino pravi za to zemljo, kjer stanuje toliko različnih narodnostij, nikakor pa ne „magyar-ország“, saj ga ne pozna nobeden zunaj Ogerske.

Tudi poslednja trditev Vambéryjeva, da morajo biti Hrvati zahvalni Mažarom, da niso ponemčeni, ni resnična. Hrvati so tako živav narod, da so bili

vsí napori germanizacije brezvspešni. A mažarski narod jih ni branil ponemčevanja, marveč so ravno ogersko-hrvatski kralji naseljevali Nemce po mestih na Ogorskem in na Hrvatskem. Na Ogorskem imajo še dandanes veliko število Nemcev, dočim jih je na Hrvatskem starih naseljencev vrlo malo. A kako so Mažari branili Hrvate germanizacije, je najbolji dokaz krajina, kjer se je s silo vtpepal nemški jezik po šolah, ali brez vsakega uspeha. Narod je v bivši stari krajini ostal čisto hrvatski. Tedaj tudi v tem pogledu niso imeli Hrvati nobene koristi od Mažarov in glasoviti etnograf se vrlo vara, če misli s takimi dokazi kaj doseči pri nas Hrvatih. So tudi pri nas učeni ljudje, ki znajo zgodovino in narodopis, a učenjakom a la Vambéry se enostavno ne veruje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. junija.

Občinske volitve v Inomostu so letos za konservativno stranko povsem neugodno izpale. Voljeni so samo liberalni kandidati. V tretjem razredu je bila postavila svoje kandidate neka obrtna stranka, katera je le varovanje obrtnih gospodarskih koristij vsprejela v svoj program. To stranko so podpirali konservativci. Pokazalo se je, da obrtniki v Inomostu nimajo prave zavednosti in odločnosti, da pač po gostilnah zabavljajo proti liberalnemu gospodarstvu, pri volitvah se pa poskrijejo. V mestnem zboru so tudi doslej bili le trije konservativci, ki ostanejo tudi odslej, ker letos še niso izstopili. Upamo, da bodo drugo leto konservativci imeli več sreče.

Ban — preslepljen. Ban hrvatski grof Khuen-Hedervary je zopet v Zagrebu. Njegova misija na Ogorskem je popolnoma izpodletela. Kakor se sedaj poroča, so bana presleplili. Khuen-Hedervary ni bil na slepo srečo vsprejel sestave nove vlade, temveč so se o tem vršila pogajanja od Kossuthove smrti sem. Takoj po znanih dogodkih ob Kossuthovi smrti se je v nekaterih krogih na to mislilo, da se Wekerle zameni s Khuen-Hedervaryjem in to se je tudi banu sporočilo. Ban je bil začel o tem pismene dogovore z raznimi veljaki ogerske liberalne stranke, ki so mu vsi obetali pomoč. Od tod prihaja, da je banovo ime se takoj povsod imenovalo, ko je Wekerle prišel v težave. Ko je pa ban sestavo vlade vsprejel, so pa njegovi prejšnji liberalni prijatelji se premislili. Bati so se jeli, da bi ban s časom, ko so bolj utrdi, njih ne odrinil in zlasti, da bi proti nemažarskim narodom ne začel drugačne politike.

Kriza na ogorskem. Danes se ima baje odločiti v Budimpešti, ali bode še nadalje vladala liberalna stranka na Ogorskem, ali pa pride kaka druga stranka na krmilo. Predvečeraj je bil dvakrat Wekerle v avdijenci, pa ni prišlo do nobene odločitve, ker bivši ministerski predsednik za nobeno ceno ni hotel popustiti zahteve, da se v novo ministerstvo pokliče zopet Szilagy kot pravosodni minister. Cesar se je pa z vso odločnostjo izrekel proti temu. Potem je vladar poklical k sebi še Banfyja, mu naznanil, da naj Wekerle se premisli do sobote, če se do tedaj ne odloči popustiti Szilagyja, bodo se poklicali za rešitev krize drugi parlamentarni faktorji. Banfy je na to imel pogovor z Wekerlom in tudi v liberalnem klubu stvar pojasnil. Pomenljivo za razmere na Ogorskem je, da se že v Budimpešti govori o sestavi ministerstva iz raznih političnih strank. Za Szilagyja jim ni nič, in bi ga že bila davno pustili, ali z njim pade najbrž tudi civilni zakon. Če bi Szilagy bil v novem ministerstvu, bi se to tako tolmačilo, da krona želi, da se vsprejme civilni zakon, in to bi gotovo vplivalo na gospodsko zbornico. Če pa Szilagyja ne bode več, Wekerle z vso zgovornostjo ne bode mogel zbornice prepričati o tem, in civilni zakon pade. Liberalna stranka najbrž odjenja in tudi civilni zakon pusti, da se le še obdrži, ker dobro ve, da bi tudi na Ogorskem težko prišla na krmilo, ako pojde v opozicijo. Ko bi kaka druga stranka vodila volitvi, bil bi namreč njih izid ves drugačen, kar liberalci sami najbolje vedo.

Ogerski Rumuni. Vse sile napenjajo mažarski mogočnejši, da bi zatrli vsako gibanje rumunskega naroda na Ogorskem. Sedaj so stresli svojo jezo nad 42 rumunskimi vseučiliščniki v Kološu, o katerih se domneva, da so po deželi vspevbovali rumunski narod. Vseučiliščni senat je sklenil, da letos jim ne podpišejo izkaznic. Vsled tega ne letos ne morejo napraviti nobenih izpitov, tudi ne dobé odhodnega spričevala in absoltorija. Rumunski dijaki

so se kaznovali s tem, da zgube torej jedno leto, ker se zavedajo narodnosti svoje. Tudi zgube vse državne štipendije, katere so dobivali. Namen tem strogim naredbam je že v mladini zadušiti vsak narodni čut in jo prisiliti, da se poprime velike mažarske ideje. Svojega namena pač Mažari ne dosežejo.

Koledar

za 24. teden leta 1894.

Nedelja, 10. junija: 4. pobink.; evang.: O velikem ribjem lovu. Luk. 5. Marjeta d. M. Ponedeljek, 11. junija: Barnaba ap. Torek, 12. junija: Janez fak. Sreda, 13. junija: Anton Pad. sp. Četrtek, 14. junija: Bazilij šk. Petek, 15. junija: Vid, Modest m. m. Sobota, 16. jun.: Frančišek Reg. sp. — Lunin spremenin: Prvi krajec 10. junija ob 2. uri 12 minut popoldne. Solnce izide 15. junija ob 4. uri 14 min., zaide ob 7. uri 46 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. junija.

(Osnovni shod kat. slovenskega društva na Brezjah.) Kakor smo že sporočili, napravi novo katoliško slovensko društvo za radoljski okraj svoj osnovni shod na Brezjah in sicer prihodnji ponedeljek dne 11. t. m. Ob 1/2 10 uri bo sveta maša, po maši pa se prične zborovanje v prostorih nove cerkve na Brezjah. Soditi po pripravi in po navdušenju za novo društvo sklepiti smemo iz došlih nam poročil, da bo shod obilno obiskan. Mlademu društvu pristopilo je že mnogo članov iz radoljskega okraja. Na shodu bodo, kakor se nam sporoča, med drugimi govorili gosp. župnik Janez Ažman, poslanec vodja Fr. Povša in odvetnik dr. Ivan Šusteršič. — Vabeč vrle Gorenjce in druge slovenske rojake na Brezje k osnovnemu shodu kat. slovenskega društva za radoljski okraj želimo novemu društvu obilo blagoslova božjega. Okrog društva zbero naj se vsi zavedni slovenski rojaki na Gorenjskem, da z združenimi močmi odbijajo napade tujcev na duševno in gmetno posest lepe Gorenjske. Novo društvo naj bo zid, ki bo branil na Gorenjsko pot versko-nravnemu in gospodarskemu propadanju ljudstva. Tako bodi na priprošnjo brezijske Marije pomagaj.

(Katoliško politično društvo za dolensko) je nedavno v odborovi seji sklenilo, da se v vsem popolno strinja s sličnim ljubljanskim društvom glede obsodbe poslancea Šukljeja, ki je zadnji čas krenil svoja pota, Slovencem nikakor ne koristna, zlasti po znanem svojem govoru v državnem zboru. Društvo smatra to kot svojo dolžnost tem bolj, ker zastopa gospod Šuklje dolenska mesta. Če bo hodil taka pota, zgubil bo še tisto zaupanje pri svojih volilcih, kolikor ga je doslej imel.

(Kanonično obiskovanje in birmovanje v ljubljanski škofiji.) katero so morali prevzvišeni gosp. knezoškof zaradi smrti svojega brata prekiniti, nadaljevali bodo nastopne dni: 12. junija na Selih pri Sumbregu, 13. na Primskovem, 14. dopoldne v Dobrnjicah, popoldne pa v Ajdovcu.

(Slovesni črni maši) za pokojnega preč. gosp. župnika Antona Missia služili se bodete v tukajšnji stolnici in v mestno-farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani in sicer: v stolnici v ponedeljek, 11. t. m. ob 8. uri, pri sv. Petru pa v soboto 16. t. m. ob 8. uri.

(Pogreb) rajnega župnika preč. gosp. Antona Missia, ki se vrši danes ob 6. uri, bodo vodili prevzvišeni gospod knezoškof sami.

(Namesto venca na grob župnika Ant. Missia) darovali so št. peterski gospodje: župnik M. Malenšek, kapelana V. Eržen, M. Bulovec in profesor A. Kržič 20 gld. za katoliški sklad.

(Preč. g. Sterk, neveimenovani škof krški,) bo posvečen v škofa dne 24. junija v Gorici. Posvečeval bo prevzvišeni metropolit goriški, dr. Alojzij Zorn.

(Novo šolsko poslopje na Barju.) Poroča se nam: Potreba nove šole na Barju, o kateri se že dolgo govori in razpravlja, je nujna, vzrokov je več: a) precej let sem je že, da se je določila svota za novo barjansko šolo v letnem proračunu. Vlani menda tudi. Škoda, da denar dovoljen za stavbo ostane le na papirju; b) je v hiši gostilna, in nobeden ne more ukazovati, da mora v gostilni tak mir biti, kakor je potreben, da otroci pazijo na poduk v šoli; c) magazin, ki je povišan v čast

šolske sobe, se po zimi ne da prekuriti, 3 peči so v magazinu, dve železni, ena lončena, ki je pa taka, da naprej in naprej lahko študiraš ogenj, pa vse tri so preslabe, dati potrebne gorkote, zato ker so vrata steklena in se okna tako dobro zapirajo! Po eni plati mraz, po drugi plati grozovit dim od premoga in drv, da ti sapo jemlje in da se otroci z učiteljem solze; naj gospodje enkrat to poskusijo pol ure, kakor to poskušata učitelj ali katehet, ki mora po zimi tudi čez poludne čakati v takih prostorih popoldanskih učencev; poduk pa naj trpi 3 ure v tem vednem dimu; d) sobo prozračiti je nemogoče, drugače otroci šest-, sedemletni popoldne neznansko blede in slabo oblečeni trepetajo od mraza; e) še nekaj je, kar kategorično kliče po novi stavbi. Začetkom maja potekla je pogodba s posestnikom šolskega poslopja ali magazina. Na magistratu so to morali zdavnej vedeti. Vedeli so, zato so kupili v zadnji uri prostor za novo šolo. Pa zakaj so to storili še le v zadnji uri? Zakaj se z načrtom toliko odlašajo? Kje je zadržek, da od maja naprej ni poduka v novi šoli? Gospodar jim je, gospodom na magistratu, kakor čujemo, rekel, le ostanite notri, a plačali boste po 40 gld. mesečne najemnine; to je na leto 480 gld. To pa vendar ni prav, tako denar po nepotrebnem trositi; kdor pozna razmere barjanske, se mora čuditi, da plačuje mesto to naravnost velikanske svoto za šolo. Slabo gospodarstvo. Torej: prosimo nove šole!

(Novi goriški župan.) V starešinstveni seji 8. t. m., koji je predsedoval vit. dr. J. Maurovich, je bil izvoljen z veliko večino (20 od 24) glasov za župana odvetnik dr. Karol Venutti, kandidat liberalne narodne stranke. O nekih prezanimivih pojavih Vam hočem o svojem času poročati.

(Kako daleč še?) Iz Gorice: Zdaj imamo Slovenci v Gorici polno političnih strank in listov 5, pravim pet: „Soča“, „Rinnovamento“, „Primorec“, „Sloga“, „Goriški Vestnik“. Velika mati vseh teh listov je „Soča“, ki je to prelepo cvetje vzgojila. Ti listi se med seboj kavsajo, da drugi Slovenci ne morejo imeti niti pojma o zdivjanosti skrivnih politikarjev in njih učencev. Za danes naj navedem en sam izgled. V pojasnilo služi, da je do vlani izhajala „Soča“ in „Rinnovamento“ v tiskarni mejnega grofa A. Obizzija „Za Mesnicami“, ki je bil vrl agitator skrivnih politikarjev. Zdaj pa ima g. A. G. svojo tiskarno in kakor ni bilo drugače mogoče potegnil je letos na svoj stroj tudi „Rinnovamento“, koji plačuje z bogato roko Alfred grof Coronini. „Rinnovamento“ iz Gabrščekove tiskarne piše proti m. grofu Obizziju: „Pes ljut z vsemi znamenji stekline tuli v ulici „Za Mesnicami“. Potrebno bi bilo, da se mu natakne torbo (na gobec)“. „Sloga“ pa odgovarja imenovanemu listu: „Za Mesnicami je bil res neki ljuti pes, pravi stekliš. Lajal in tulil je ter ljudi vznemirjal, da je bilo groza. Napadal in grizel je utekel je v Gospodsko ulico nataknil so mu „torbo“ ali nagobec“. V tem plemenitem zlogu, ki je izviren in je svojina skrivnih politikarjev, se vodi zdaj imenitna borba v Gorici. Ker pa izbajajo ti listi le po enkrat na teden in še menj, jim je včasih predolgo čakati. Uvedli so toraj pnevmatično pošto t. j. gredo v „Citralnico“ in pisarijo na liste drug drugemu junaška pozdravila v mili slovenščini. — Slovenci napredujejo.

(Letina.) Z Dobrove: Skoro povsodi so imeli letos hud boj zoper rujavega hrošča; le v naši fari ga kar videti ni bilo, dasi ravno je po vseh naših sosednjih farah mogočno ogledoval mlado zelenje. Zelenje je torej pri nas čisto zdravo ostalo, ne pa cvetje, na katero se je bil spravil tako zvani cvetni rilčkar in ga do 2/3 uničil s svojo zalego. Vendar je sadno drevje obdržalo še dokaj zaroda, vzlasti jablane. — Pri nas so že začele zvižgati kose pod gosto in visoko travo. Sploh se obeta letos veliko več mrve kot lani. Pa tudi srpe čaka obilo posla. Polje je kar nalito z najlepšim žitom, samo Bog in dobrovska Mati [Božja nas obvarujta pred kako nesrečo.

(Nezgoda.) Z Goriškega: Jožef Tomažič, sin podžupanov iz Morskega, se ni tako hudo ponesrečil, kakor smo poročali, le na desni roki se je precej močno poškodoval.

(Zahvala.) Iz Stare Oselice, 4. junija t. l. Podpisani se v imenu faranov staroselskih presrečno zahvaljujemo preč. gg. očetom misijonarjem Vincencijeve družbe v Ljubljani, č. g. voditelju sv. misijona, U. Nežmahu, ter č. gg. A. Pogorelcu in J. K. Čížeku, kateri so z največjo ljubeznjivostjo in vnemo v tako temeljitih in prepričevalnih govorih

obhajali sv. misijon pri naši farni cerkvi v Stari Oselici od 20. do 27. majnika. Bog vam poplačaj in povrni stotero! Matej Pintar, župnik. Janez Gladek, Janez Bogataj, Blaž Debeljak, Urb. Kumer, Jakob Govekar, občinski možje.

(Razpisane učiteljske službe.) Na novi dvorazrednici v Mošnjah se ima stalno namestiti nadučitelj. Druga učiteljska služba na tej šoli se ima stalno ali začasno oddati. Na trirazrednici v Jesenicah se razpisuje tretja učiteljska služba v stalno nameščenje, v katero je tudi združena remuneracija 200 gld. za ekskurendno šolo v Jeseniških Rovtjih. Prošnje naj se pošiljajo do 4. julija c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Radovljici.

(Posebni vlak v Laverco.) z navadnimi cenami odide v nedeljo dne 11. junija z Ljubljane iz južnega kolodvora ob pol 3. uri popoldne ter pride v Laverco 3 minute pred 3. uro; iz Laverce odide ob pol 11. uri zvečer ter se vrne v Ljubljano 5 minut pred 11. uro.

(Huda ura na Dunaju.) Z Dunaja se nam piše dne 7. junija 1894: Marsikake nevihte se spominjam tako na suhem kakor tudi na morju — takošne pa, kakor smo jo imeli danes, dne 7. junija zjutraj, nobene ne! To kam je bil že pravi sodni dan in res so ljudje, katerim se ljubi zjutraj spati, prestrašeni in zbegani poskakali iz postelj in drugih ležišč, ko je začela ob tričetrt na sedem toča rožljati. Bil sem vže ob petih na nogah. Med 6. in 7. uro jelo se je temniti. Temnobarvni oblaki, ki so se ponoči od juga in severozapada zbirali, jeli so se kopičiti, svitloba postala je nekako čudna, prav taka, pred katero se naš slovenski kmet vedno se strahom križa, dobre vedoč, da mu ne obeta nič dobrega. Po pol 7. uri jelo se je hudo gnati, oblaki jako nizki, dobili so vse mogoče barve, in veter je pritisknil. Polagoma jame se bliskati, kar je grozo silno povelilevalo. Ura bije tričetrt na sedem in prve kaplje dežja so padle. Ne bi bil do deset naštel, pa nam vže začne zunaj rožljati in odskakavati. Šum je bil od sekunde do sekunde večji in suha toča se je vsula izpod neba po celem Dunaju, tako gosta, kakor po zimi najgostejši sneg! Debela kakor lešniki in tu pa tam tudi kakor orehi, šla je dobrih deset minut neprenehoma in napravila velikansko škodo. Po hišah, ki so proti jugu in jugozapadu obrnjene, je okna in kar je bilo sploh steklevinastega, do čistega razbila, kajti šla je po vetru. Najhuje razdrobljena so okna po četrtem, tretjem in drugem nadstropju, nekaj manj po prvem in zdato bolj obvarovana ostala so ona v pritličju. Govori se, da je po vsem Dunaju strla več nego 250.000 šip. Pri tej priliki sem opazil, da so novodobne takozvane „solinske šipe“ ali „Spiegelscheiben“, kakor jih rabijo pri vseh novih stavbah, zdato bolj trpežne, kakor pa navadne, ki včasih vže počijo, če jo človek grdo pogleda. Po ulicah, ki drže proti jugu in jugozapadu in takih je precej veliko, vam na južni strani ulice ni hiše, kjer bi ne bilo 2/10 šip do cela zdrobljenih. Državna tiskarna na Rennweg-u je utrpela 300 solinskih šip a 1 gld. 50 kr. na svoji južni strani. Nasulo se je toče v desetih minutah toliko, da je moral promet po konjski železnici mahoma prenehati, ker železniško vozovje ni moglo dalje, toča je pobelila vse ulice in ceste, ter zamasila tramvajske tirove. Konji so se plašili, vozove je vihar zvrčal in ljudje, ki so bili v tistih groznih trenutkih na ulicah, so prišli vsi krvavi in pobiti domu. V pratrui našli so dva človeka mrtva, ki sta iskala zavetja pod drevjem. Ne ve se, ali ju je ubila toča ali pa odkrhan drevje; najbrže oboje. V mestu na Svarcenbergovem trgu našli so na vozu fujakerja mrtvega. Med vojaki, ki so bili vže na svojih vežbališčih, napravila je huda ura tudi veliko nesrečo. Blizo štirje so mrtvi, okoli 20 je hudo ranjenih. Mnogo topničarjev popadalo je valed groznega nereda, ki je med vpreženimi konji vstal, raz konje in raz vozé; konjike dragonce vjela je huda ura pri votivni cerkvi. Če tudi so se takoj obrnili, in domu hiteli, se jih je vendar več ponesrečilo, da so jih morali v bolnišnico prepeljati. Po okrajih navzdol proti dunajskemu kanalu ležečih vdrla je voda vstanovanja, kjer se je nekaj trenutkov poprej skozi razbita okna toča vzgnezdila. Čuje se, da je potonilo več otrok. Ko sem šel po sedmi uri od doma, ležalo je na cesti za dobro dlan na debelo toče vsake vrste, na krajih pa, kamor je odskakovala, ali pa kamor jo je veter zanašal, naletelo se jo je za čevelj na debelo. Ovetljitje po vrtovih, brajda in drevje je popolnoma zdelano. Drevje je videti, kakor bi ga bili hrošči in gosenice objedle. Perje in mladike, ki jih je toča odbijala, nosil je vihar po ulicah gori

in doli in tu pa tam dvignil se je ž njimi celo do četrtega nadstropja, brž ko ne hoteč luknje zamašiti, ki jih je toča vsekala.

(Liberalni nezmisel tržaških mestnih očetov. Poročajo nam iz Trsta: V soboto dne 2. t. m. bila je seja mestnega sveta, pri kateri se je razpravljalo razun ostalih točk tudi o prošnji društva prijateljev mladine za podporo morskemu zdravilišču, ki sprejemlje v zdravljenje škrofulozne otroke raznih narodnosti. Tržaški mestni svet je dovoljeval vže več let zaporedoma določeno svoto temu društvu v podporo. Kar pa se je toliko let brez debate dovoljevalo, letos je našlo odpor v osebi liberalnega kričarja dr. D' Angelija, ki je govoril proti podelitvi podpore, ker se v zdravilišče sprejemajo tudi otroci iz drugih dežel! Torej takšne razloge je imel jeden liberalec, da ne dovoli podpore društvu, ki sprejemlje v zdravljenje zdravja potrebne otroke brez ozira na narodnost. Temu liberalcu je menda žal, da to zdravilišče ni prenapolnjeno s tržaškimi otroki, kot da poslednji ne bi imeli priložnosti uživati morske kopelji v Trstu. Da liberalni gospod dr. D' Angeli je slep v svojem liberalstvu, katero tolmači v smislu nasprotnem njegovim načelom. Pri tržaških mestnih očetih velja liberalnost le tedaj, ko se isto ima tolmačiti na njih izključno korist in za njih neomenjeno gospodstvo — nad ostalimi narodnostmi! Takšni so sploh vsi liberalci v XIX. stoletju!

(Angleži v Trstu.) Da so Angleži ekscentrični ljudje, je povsod znano in zaradi tega Tržanani niso opazovali natančno te njih lastnosti o priliki obiska oklopnice v Trstu. Kar niso opazovali domačini, so pa sami Angleži. Teh pet dnij je bilo videti v vsaki ulici angleških mornarjev in vojakov, ki so se ali sprehajali ali pa vozili. Gotovo sem jim je dobra godila, kajti bile so polne vse pivarne v Trstu in njega okolici. Prav za prav so na opčinskem obelisku tudi spomin ostavili, kjer so si iz Trsta po telefonu kosilo naročili! Nekatere oklopnice so odplule prej, nekatere slej. Ko je pa poslednja morala odploviti in prišel za to čas, večidel Angležev ni bilo na parniku, kajti raztresli so se v mestu po gostilnah, kjer so brezbrizno pili, ne brigajoč se za njih dolžnostij. Da so jih vse vkup zbrali ter da je mogla ladija odpluti, obiskala je angleška patrula s častnikom na čelu in domačim redarjem vse tržaške luknje, od koder so jih precej omočene spravljali na parnik. Vkljub temu niso našli vseh, kajti govori se, da jih je več napravilo izlet tudi v sosednjo Italijo!

(Semnji po Slovenskem od 11. do 16. junija.) Na Kranjskem: 11. v Senožečah; 13. v Starem Trgu, Polhovem Gradcu, Bruniku, na Hotemazah, v Zdenki vasi, Trebnjem in v Zireh; 14. v Hotečih; 15. v Dobi, Jaguncih, Kočevju, v Št. Vidu pri Vipavi. Na Štajerskem: 13. v Brežicah, Zalcu, pri Sv. Duhu pri Ločah, Kozjem, Št. Andražu, Rogatem, Sigersbergu, Št. Janžu; 15. v Mozirju, pri Sv. Barbari, v Planini, Lembahu, Pobrežu, Kostivnici, Pristovi. Na Koroškem: 12. v Št. Mohorju; 14. v Zgornjem Dravogradu; 15. v Grajfenburgu. Na Primorskem: 13. v Kobaridu.

Društva.

(Izlet slovenskega bralnega društva v Škofji Loki na Brezje,) kakor je bil že naznanjen v „Slovenca“, izvršil se je prav sijajno. Pri sveti maši, katero je daroval gosp. podpredsednik bralnega društva, mestni kaplan Ferdinand Erker, pokazali so naši vrli pevci pod vodstvom pevovodje g. J. Hafnerja prav lep napredek v točnem petju. Iz Brezja peljali smo se skupno, veselo prepevajoči, proti „raju Kranjske“, na divni Bled. Pri skupnem obedu pri Petranu opominjal je gospod podpredsednik v svoji napitnici na bralno društvo, da, ko se dandanes vse združuje, društva napravljajo in izlete, da smo se tudi mi združili in napravili danes svoj izlet, in prvi izlet, kar je najbolj pomenljivo, k Mariji Pomagaj na Brezje. To naše bralno društvo stoji na pravi podlagi in da bode zato tudi gotovo vspevalo in v tem duhu delovalo po našem geslu: „Vse za vero, dom, cesarja“. Po raznih drugih napitnicah, kakor pevskemu zboru, njegovemu pevovodji in iz lepe Dolenjske in Notranjske dobro došlim gostom, smo se vozili po jezeru veselo prepevaje in na otoku smo v cerkvi peli litanije. Vsakemu se je bralo raz obraza veselje in zadovoljnost in vse je izraževalo željo, da bi se zopet videli pri prihodnjem izletu bralnega društva. Le prehitro nam je dan minul, ločiti smo se morali od Bleda in klicali: „Na svidenje! Bog živi naše bralno društvo!“

(Kmetijska družba.) Vabilo gospodom družabnikom c. kr. kmetijske družbe kranjske na

občni zbor, ki bo v četrtek dne 14. junija t. l. ob pol 9. uri dopoldne v dvorani mestne hiše v Ljubljani. Vspored: 1. Prvomestnik prične zborovanje. 2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v letu 1893. 3. Predložitev družbenega računa za l. 1893 in proračuna za leto 1895. (Račun in proračun se dopošljata gg. družabnikom še o pravem času, razporejena sta pa v nadroben pregled v pisarni kmetijske družbe. 4. Volitev jednega odbornika v glavni odbor namesto po družbenih pravilih izstopivšega g. knezoškofijskega tajnika Josipa Šiške. 5. Poročila in predlogi odborovi. 6. Poročila in predlogi podružnic. 7. Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov.

Telegrami.

Ogerske stvari.

Budimpešta, 8. junija. Povodom sedemindvajsetletnice kronanja cesarjevega so razobešene zastave na vseh javnih in mnogobrojnih zasebnih poslopijih. V vseh šolah so se priredile slavnosti.

Budimpešta, 8. junija. Wekerle se je pogovarjal 5 ur s skoro vsemi ministri in drugimi političnimi osebami. Pri teh posvetovanjih je bil tudi Banfy. Ob štirih je šel Banfy k cesarju, ko se je povrnil, je bil Wekerle poklican k avdijenci, ki je trajala 3 četrti ure. Cesar je, kakor poroča „Budapester Correspondenz“, odpustil Wekerla z opazko, da mu jutri naznani, kako se je odločil.

Budimpešta, 8. junija. Govori se, da Kalnoky dela ovire sestavi nove vlade. Izjavil se je baje, da odstopi, če bode Szilagyí še v novem ministerstvu.

Dunaj, 8. junija. „Fremdenblatt“ odločno oporeka, da bi Kalnoky delal kake ovire poklicanju Szilagyija v ministerstvo.

Budimpešta, 9. junija. V današnji seji liberalne stranke se je sklenila resolucija, da stranka ni nikdar nikakor mislila kako omejevati pravice krone pri sestavi vlade. Nikogar ni v stranki, ki bi ne spoštoval te neoporečne pravice krone in bi ne bil pripravljen za njo se slednji čas potegniti. (Živahno odobravanje.) Resolucija stranke z dne 2. junija je samo izjavljala, da bode stranka podpirala uresničenje ž njenim programom se strinjajočih načel, da pa je njeno politično zaupanje od tega odvisno, če je od vlade za gotovo pričakovati, da izvede njen program.

Pazin, 9. junija. Pri volitvah v upravni občinski svet v III. razredu zmagali so nasprotniki z malo večino glasov. Feketov recept je rešil življenje Lahonom, ki so bili v Pazinu smatrani vže mrtvimi. Žalostno ali resnično! Danes voli II. razred, ki bode menda naš. V ponedeljek I. v katerem so gotovi nasprotniki.

Dunaj, 8. junija. Župan je naznanil v občinskem svetu, da se je vse storilo, da se

za poškodovance po toči dobi odpust davkov, oziroma podporo od dolenjeavstrijskega deželnega odbora. Za zelenjavske vrtnarje v Simmeringu, ki so zgubili vsled katastrofe vse imetje, se bode poskrbelo še za posebno pomoč.

Peterburg, 8. junija. Carski ukaz izroča generalnemu pobočniku Čeverinu vsó skrb in odgovornost za varnost carjevo v prestolnici in na potovanju in mu podeljuje naslov generala dne.

Madrid, 8. junija. Vlada Zjedinjenih držav zahteva od Španije, da se jej povrne 22½ milijona peset, katere so neki carinska oblastva na Kubi po krivici pobrala.

Novi Jork, 8. junija. Štrajkujoči delavci v državah Maryland, Zapadna Virginija, Ohio, Indijana, Illinois in Kolorado napadajo delajoče delavce, pretepajo uradnike s premogom naloženih uradov in odklepajo od vlakov vagone. Guverner Mac Kinley poslal je še vojakov. Več lesenih mostov na železnici Baltimore-Ohio so požgali.

Surovosvilene ličnate obleke 9 gld. 50 kr.

za blago za vsó obleko in boljše vrste — potem črno, belo in barvato svileni blago od 45 kr. do 11 gld. 65 kr. meter — gladko, progasto, križasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 raznih kakovostij in 2000 raznih barv, desinov itd.). Vožnjine in carine prosto. Vzorec obratno. Pisma v Svicó veljajo 10 kr., in dopisnice 5 kr. 11 (5-5) 3

Tovarna za svileni blago G. Henneberg (c. in kr. dvorai založnik v Curihu (Zürich).

Umrlí so:

7. junija. Marija Povhe, delavčeva hči, 9 mesecev, Dunajska cesta 15, eclampsie. — Anton Missia, umirovljeni župnik, 76 let, sv. Petra cesta 89, plućni edem.

8. junija. Zorka Žgur, sprevednikova hči, 3 leta, Resljeva cesta 23, morbus Brightii acut.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	731.0	13.2	sl. jzap.	dež	35.70
8. u. pop.	731.5	18.6	"	del. jasno	dež
9. u. zveč.	733.7	13.4	"	oblačno	

Srednja temperatura 15.1°, za 3-0 nad normalom.

Zahvala.

336 (1)

Iskreno se zahvaljujem v svojem in imenu otrok vsem, ki so na kakoršenkoli način izrazili sočutje ob bolezní in smrti nepozabne mi soproge, oziroma matere, gospe

Marije Pust.

Osobito se prisrčna zahvala darovalcem krasnih vencev in mnogobrojnim udeležnikom pri pogrebu nenadomestljive rajce.

Franc Pust,
tesarski mojster, soprog.

338 1

V pobožno molitev priporočam svojega brata, č. gospoda

Antona Missia

vpokojenega župnika in knezoškofijskega duhovnega svetnika Sekovske škofije

katerega je Bog v svoji previdnosti dné 7. t. m. ob 6. uri popoldne k sebi poklical.

Ljubljana, dné 9. junija 1894.

Jakob
knezoškof.

Tržne cene v Ljubljani

dné 9. junija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	7	30	Speh povojen, kgr.	—	64
Rež,	5	50	Surovo maslo,	—	75
Ječmen,	5	50	Jajce, jedno	—	2
Oves,	6	50	Mleko, liter	—	10
Ajda,	7	—	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	5	—	Telečje	—	58
Koruz,	5	50	Svinjsko	—	68
Krompir,	1	60	Koštrunovo	—	38
Leča, hktl.	12	—	Piščanec	—	45
Grah,	11	—	Golob	—	18
Fižol,	8	—	Seno, 100 kgr.	2	05
Maslo, kgr.	—	96	Slama, 100	1	96
Mast,	—	68	Drva trda, 4 kub.m.	6	20
Speh svež,	—	58	„ mehka, 4 „	4	80

Eksekutivne dražbe.

Janeza Novaka zemljišče v Podgori št. 16 (2230 gld.) dne 13. jul in 17. avgusta v Vel. Laščah.
Janeza Bizjaka posestvo iz Male Ševnice (3863 gld.) dne 25. junija in 26. julija v Trebnjem.
Jarneja Vidmarja zemljišče v Loži (390 gld. 50 kr.) dne 12. julija in 13. avgusta v Loži.
Katre Osterman zemljišča iz Sodevc številka 11 (693 gld.) dne 27. julija in 29. avgusta.
Vincenc Padarja posestva iz Ganič (3697 gld.) dne 30. junija in 1. avgusta v Ljubljani.
Franceta Siraika posestva iz Spodnjih Gamelj (1140 gld. 75 kr.) dne 30. junija in 1. avgusta v Ljubljani.
Jak. Zakrajška zemljišče iz Vel. Lašč (4657 gld.) dne 20. julija in 24. avgusta v Vel. Laščah.
Ivana Maleviča zemljišči iz Metlike in Draščic (875 gld. 25 kr.) dne 28. junija in 28. julija v Metliki.
Jan. Nemaniča posestvo iz Bereče Vasi (1776 gld. 50 kr.) dne 22. junija in 21. julija v Metliki.
Marijana Zorman posestvo iz Pšate (125 gld.) dne 25. junija in 30. julija v Kranji.
Neže Lešnjak zemljišče v Lešnjakih (647 gld.) dne 25. julija in 29. avgusta v Loži.
Jurija Robeta pol. zemljišča iz Otoka (554 gld. 40 kr.) dne 13. julija in 17. avgusta v Črnomlju.
Fr. Krašovca posestvo iz Smerij št. 42 (1157 gld.) dne 20. julija in 20. avgusta v Ilir. Bistrici.

Pod varstvom.

Uršula Janežič iz Gornje Vasi št. 8 radi blaznosti; nje varuh je brat Jan. Janežič od tam.
Franciška Rozina, 51 let stara posestnikova žena iz Gradišča (okr. Litija) radi blaznosti.
Marija Hočevnar iz Kneja št. 8 radi slaboumnosti; nje varuh je Jos. Baydek iz Kneja št. 10.
France Balot, posestnik in kramar iz Podhruške, radi blaznosti; njega varuh je Janez Žebale, posestnik iz Podhruške.
Urša Fišter, 30letna posestniška hči, iz Podboršta radi blaznosti; nje varuh je Ant. Fišter od tam.

Izbris tvrdke.

Pri e. kr. dež. kot trgovinskem sodišču v Ljubljani izvršil se je izbris tvrdke „Johann Luckmann“, trgovina s specerijskim, materialnim in barvnim blagom, ker je nje imetelj Janez Luckmann preminul. — Dalje v trgovskem registru za posamezne firme izbris firme „A. Pavlin“, trgovina z vinom in žganimi pijačami v Podbrezji pri Kranji Aleša Pavlina kot lastnika te firme in njegovemu sinu Alojziju Pavlinu iz Podbrezja dane prokure dovršil.

Upis tvrdek.

Pri e. kr. deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani se je v registru za posamezne firme vpis firme „A. Pavlin“, trgovina z vinom in žgano pijačo po sodih v Podbrezji pri Kranji in Alojzija Pavlina, trgovec v Podbrezji, kot lastnika te firme dovršil; dalje upis tvrdke „O. Wölfling“, trgovina z mešanim blagom v Žabčah (Bled); imetelj Oton Wölfling, trgovec ondi.

Dva parna stroja

s 30 oziroma 50 konjskimi silami in **parni kotel**, oddajo se zaradi pretvorjenja tovarne. Stroja in kotel so še v vršbi na ogled.
Vpraša naj se v **paromlinu v Celju, Štajersko.** 332 3—1

Po nižani ceni!

Drobtinice

Uredil dr. Fr. Lampe. — Izdala katol. družba za Kranjsko.

Letniki **XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI** po 60 kr., letnik **XVII** 80 kr., po pošti 10 kr. več.

Zanimiva vsebina z nekaterimi slikami. — Primerna knjiga za slovenske družine.

Dobivajo se v „**Katoliški družbi za Kranjsko**“ v Ljubljani, Stari trg št. 13.

V Laverco k Lenčetu!

V nedeljo dné 10. junija 1894
povedom izvršitve proge dolenj. železnic

velika vrtna veselica v Laverco pri Lenčetu

s sodelovanjem

c. kr. vojaške godbe kralj belgijski št. 27

Vstopnina 20 kr., otroci so prosti. — Vstop v polog se nahajajoči sadni vrt je prost.

Začetek ob pol 3. uri popoldne.

Radi te veselice vozil bode v nedeljo

posebni vlak

iz Ljubljane v Laverco in nazaj.

Odhod iz Ljubljane južni kolodvor ob 2. uri popoldne.

Povratak iz Laverce ob 10. uri zvečer.

Vstop more se vršiti tudi s postaje pod Zelenim Hribom.

Za ukusna jedila, izvrstno pijačo po nizki ceni, točno postrežbo in izdaten prostor je povsem poskrbljeno.

Cene razvidne bodo na listih prilepljenih na vrtu, na kar se slav. občinstvo posebej opozarja.

Za slučaj neugodnega vremena preložitla se bode veselica na nedeljo dné 24. t. m. 333 3-2

Naznanilo prevzetja Rešove gostilne na Brezjah na Gorenjskem št. 43.

Naznanjam spošt. obiskovalcem priljubljene Božje poti na Brezjah in romarjem, da sem prevzel z dnem 10. junija

prejšnjo Rešovo gostilno za romarsko cerkvijo na Brezjah

kjer bodem točil **popolno naravno črno in rumeno vino pridelka okolice tržaške liter 4 kr. o- neje nego v drugih krčmah.** Točil bodem tudi **izvrstno vedno svoje Koslerjevo pivo, ter postregel s ceno ukusno kuhinjo.** 334 3-1

Priporočam se v prav mnogobrojni obisk ter beležim velespoštovanjem

Ivan Žerjal.

Prečastiti duhovščini in sl. občinstvu usojam si naznaniti, da izdelujem **po najnovejšem in najceneje vsakovrstne**

šopke in vence

(lastni izdelek)

za razne cerkvene potrebnosti v

špitalski ulici šte. 9

v Ljubljani

samo II. nastropje

Zajedno javljam tudi cenj. **gospem in gospodinom, da bodem izdelovala**

vsakovrstne obleke

najnovejše in najcenejše.

V prav obilna naročila se priporoča

velespoštovanjem

Marija Podkrajšek.

335 (1)

Brunerjeva gostilna v Novem Mestu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu, zlasti tujem, **svojo**

dobro vrejeno gostilno

ki ima lepe prostore, senónat vrt s krasnim razgledom in kegljiščem; skrbjeno je tudi za dobro postrežbo, izvrstna pristna dolenjska vina, dobro pivo in okusno jed kolikor je mogoče po nizki ceni.

Opomnim pa, da so bile pri izletu ljubljanskih društev neke pritožbe, katere sem, žal, prepoznal izvedel, češ, da je bilo predrago. Javno izrečem podpisani, da so temu krivi samo tuji natakariji, ki so računali brez moje vednosti več, nego sem zahteval. Zgodilo se to ne bode nikdar več, za to jamčim toplo priporočevaje svojo gostilo.

337 1—1

Makso Bruner.

France Pavšner

krojač v Ljubljani

naznanja preč. duhovščini in sl. občinstvu, da se je preselil v **Dijaške ulice št. 9.**

Ob jednom se prav toplo priporoča v izdelovanje

talarjev, sukenj, havelok in razne obleke 182 26—11

ter zagotavlja trajno delo in uljudno postrežbo.

Naznanilo.

Plemenski bik, od deželnokmetijske in vladne komisije spoznan kot pripraven za spuščanje, je proti običajni odškodnini na zapologo. **Dunajska cesta št. 35** (Bežigrad) v Ljubljani. 313 3—2

Dunajske srečke po 1 krono. — Žrebanje že 12. julija.

5 glavnih dobitkov po 10.000 kron.

1 Srečke priporoča 315 3
„**MERCUR**“, menjalnična delnična družba na Dunaju, Wollzeile 10.

Najraznovrstnejše šopke

za **gg. novomašnike**

priporoča po najnižji ceni

Rozalija Podkrajšek

Špitalske ulice. 243 4

Mnogoletno, preizkušeno tešilno domače sredstvo.

137 Kwizdov fluid proti protinu 20-5

Okrepjujoč za vribanje po dolgotrajnem tekanju.

Kwizdov fluid proti protinu

Cena i steklenici i gl.

Kwizdov fluid proti protinu

G. se dobi v 2

vseh lekarnah.

127 Kwizdov fluid proti protinu. 8—4

Glavno zalogo ima Okrožna lekarna v Korneuburgu.

Fran Stare,

sobni slikar,

v Ljubljani, Breg št. 20

priporoča se v izvrševanje vseh v

dekoracijsko-slikarsko stroko spadajočih del

262 17-8

z zagotovitvijo **okusno - modernega dela** proti zmerni ceni.

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 40dstotno obrestovanje

ter so

pupilarno varna,

davka in fatiranja prosta,

sposobna za kavalije,

posebno za vlaganje **častniških ženitvenih kavolj**; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253-33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod v Ljubljani. 295 8

IZJAVA.

V varstvo svojim p. n. naročnikom, kakor tudi v obrambo daleč na okrog slovečih izvrstnih izdelkov lastnega paromlina izjavljam, da dosihmal nisem otvoril pod svojim imenom niti v Kočevju, niti kje drugod na Dolenjskem zaloge svoje moke in drugih mlinjskih izdelkov.

Da se vsakdo varuje škode in prevarjenja, priporočam svojim p. n. naročnikom, da blagovolijo meni namenjena naročila pošiljati le naravnost v **Jarše-Mengiš** ali pa v mojo **zalogo v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18**, ker razpošiljam svojo pristno in izvrstno moko in druge izdelke lastnega mlina le naravnost iz mlina ali od gori omenjene zaloge v Ljubljani.

Z odličnim spoštovanjem

Peter Majdič,

posestnik mlina s parom in turbino
v Jaršah pri Mengšu.

330 3-1

V varstvo svojim p. n. naročnikom in v obrambo dobrega glasa, ki slovi daleč na okrog o izdelkih mojega paromlina, objavim, da dosihmal nisem otvoril niti v Kočevju ali Rudolfovem, niti kje drugod na Dolenjskem zaloge svoje moke in drugih mlinjskih izdelkov.

Da se vsakdo varuje škode ali prevarjenja priporočam vsem p. n. naročnikom, da blagovolijo meni namenjena naročila pošiljati le naravnost pod mojim naslovom v **Celje**, ker razpošiljam svojo pristno in izvrstno moko in druge izdelke le naravnost od lastnega paromlina v Celju.

Z odličnim spoštovanjem

Peter Majdič,

posestnik parnega mlina
v Celju, Štajersko.

331 3-1

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primernih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna **razpela**, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na **križeva pota** izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-16

Preselitev kamnoseške obrti in priporočilo.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno javljam, da sem **preselil in popolnoma prenovil svojo**

kamnoseško delalnico

s sv. Petra nabrežja v

Poljske ulice št. 49 v Ljubljani

(nasproti učiteljski in poleg Hafnerjeve pivarne)

kjer bodem izvrševal vsa v **kamnoseški obrt vstevajoča se dela** vestno, iz dobrega, trpežnega različnega kamnja **po možno nizki ceni**.

V zalogi imam bodem še v večji izbiri vsakovrstne

nagrobne spomenike

naročene pa izdeloval po izbranih obrisih ali načrtih po želji cenj. naročnikov.

Zahvaljujoč se za dosedanje mnogostransko naklonjenost priporočam se i nadalje osobito prečast. duhovščini in stavbinskim podjetnikom v izvrševanje

cerkvenih umetnih in stavbenih kamnoseških del.

Velespoštovanjem 254 12-7

Ignacij Čamernik, kamnosek, v Poljskih ulicah
št. 49 v Ljubljani.

Se. Kneipp

Previdnost!

626 24-11

Objava.

Sladna kava, katero izdeluje tvrdka Frana Kathreinerja in naslednikov v Stadlau-Dunaju, ima zares pred drugimi izdelki merodajno prednost, da ima prav kavi podoben okus in je torej najbolje nadomestilo za zdravju škodljivo navadno kavo.

Jaz torej morem vsakemu priporočati popolnoma okusni in zdravi Kathreinerjev izdelek in opetovano izjavljam, da sem zaradi teh prednostij dal gospodu Francu Kathreinerju pravico, pod mojim imenom svoj slad, kavo v celih zrnih, prodajati, zatorej nema nobena druga firma jedine pravice posluževati se mojega imena. S. Kneipp, kat. župnik.

Tudi kot dodatek k navadni kavi se Kathreinerjevi Kneippa sladni kavi odkazuje prvo mesto, ker ima svojstva, katerih dosedanje surogati nikogar nimajo. 10

Vzemite le bele originalne zavitke s **Kathreiner!** podobo gosp. Kneippa in z imenom

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 620 26-26

na **Dunajski cesti v Ljubljani**,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,
ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfineše kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10
prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za oboke, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, štorje itd. itd., vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki izbiri

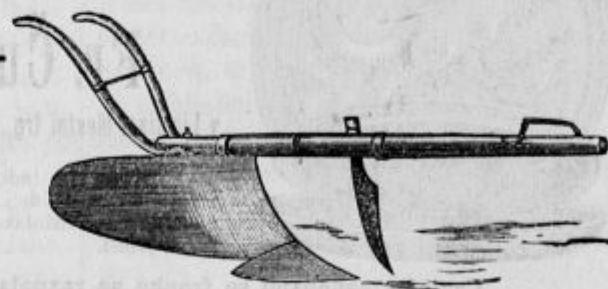
drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsako vrstnih **ledenic** (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na izborne **vodne žage** in **pile**, za kojih jakovost se jamči.

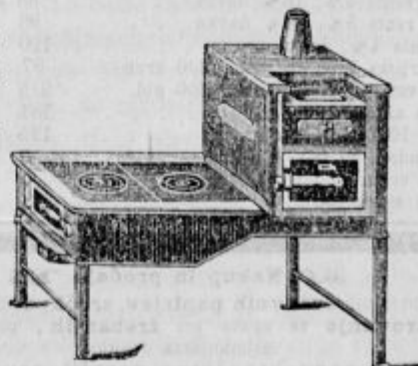
Zunanja naročila se takoj in vestno izvrš. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159 15

Kovači! Tu kupujete železo naj-
ceneje, pri pošteni vagi
in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bodele
prepričali!

CARBOLINEUM!

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

266 25-6

priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak

za cerkve. Priporočalna spričevala od že napravljenih tlakanj so na razpolago.

Lončene peči

vsake barve.

Zarezane strešnike,

najboljše in najcenejše kritje.

Roman in Portland cement.

Cevi iz kamenine

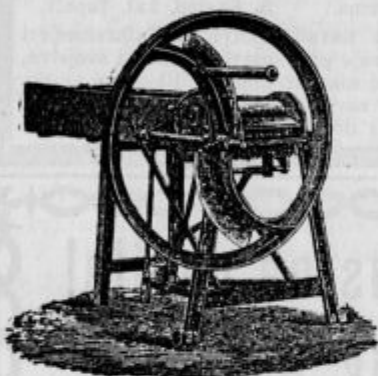
za vodovode, stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Drainage cevi

za sušenje močvirnih zemljišč.

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

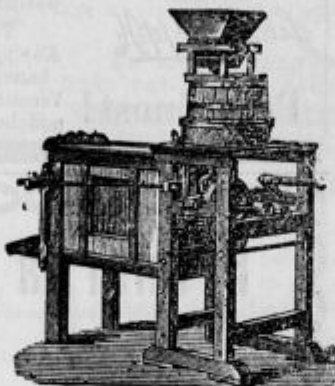

kmetijskih strojev in orodja

Strojev za vinarstvo

vsakovrstnih sesalk pralnih strojev ovijalnikov, zravnalnikov perila

patentovanih mlinov za domačo uporabo,

239 na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-8)

Avgustu Kolb, tovarna strojev
Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštna postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje. — Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Domača zanesljiva trdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše

žepne in stenske ure
ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate verižice, medaljone, prstane, zapestnice, naprsne igle prodaja in ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša izvršuje tekom 14 dni. — Za blago pri njem kupljeno istotako za natančno popravilo jamči. 158 13

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

Ana Hofbauer

izdelovalnica in zaloga cerkvenih naprav in paramentov

v Ljubljani

316 3-3

javlja prečast. duhovščini in vsem cenjenim naročnikom, da za čas prenovljenja hiše št. 4 v Gledaliških ulicah, v kateri ima svojo prodajalnico,

vsprejema in izvršuje cenjena naročila

v svojem stanovanju, Gledališke ulice št. 8 (v Achtschinovi hiši), I. nadstropje.

Ob tej priliki se ob enem zahvaljuje prav pristrčno za obilno izkazano naklonjenost ter prosi, da bi jej ohranili isto velespošt. naročevalci tudi v bodoče. Konečno zagotavlja, da jej bode kot doslej i nadalje najvestnejša skrb vsestransko zadovoljiti s poštenim blagom, natančnim delom in točno postrežbo.

Kovertes firmo

priporočajo

Katoliška Tiskarna

po nižji ceni.

Pod Trančo J. SOKLIČ Gledal. ulice št. 1 št. 6 v Ljubljani

priporočajo osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izbrano svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-15 turistiskih klobukov, čepic

Tovarniška zaloga ločnih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek
za prečastito duhovščino

„pri rudečem križu“

623 52-25

Viljema Skarda

IV., Waltergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28

priporočajo za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško ter redovniško obleko za duhovnike

kot: Havelock, vrhne suknje, duhovniške suknje itd.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprsnice, vsakovrstne duhovniške čepice.

Paramente preskrbuje po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano; neugajajoče vzame se nazaj.

Wiener collar

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago. Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Dunajska borza.

Dne 9. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld.	35	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98		20	
Zlata renta 4%, davka prosta	120		75	
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97		90	
Akcije avstro-ogorske banke, 600 gld.	995		—	
Kreditne akcije, 160 gld.	351		50	
London, 10 funtov strl.	125		05	
Napoleonidor (20 fr.)	9		96	
Cesarski cekini	5		90	
Nemških mark 100	61		27 1/2	

Dne 8. junija.

Ogerska zlata renta 4%	120	gld.	55	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95		05	
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147		—	
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	153		—	
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197		75	
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98		50	
4% kranjsko deželno posojilo	97		60	
Kreditne srečke, 100 gld.	196		75	
St. Genois srečke, 40 gld.	69		—	

4% srečke dunajske parobrodne družbe	—	gld.	—	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18		25	
Rudolfove srečke, 10 gld.	22		25	
Salmove srečke, 40 gld.	73		—	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50		—	
Ljubljanske srečke	24		25	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151		—	
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	3100		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	107		50	
Papirnih rubeljev 100	134		62	

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.